

כללו של דבר: עד כמה שנקח עמנו את רושמי ימים הגוראים אל השנה כולה הבע"ל, ככה נצלית, ככה נעלה, וככה נחי' מאושרים בע"ה כל השנה כולה גם בעוה"ז, וכש"כ לעד ולנצח נצחים בעוה"ב.

Take the
איתך את
with you!

יום הכפורים (ה): עצומו של יום מכפר

שיטת רבי (יומא פ"ה) דיוה"כ מכפר אפי' בלי תשובה, משום דעצומו של יום מכפר. וצריך להבין מהו הגדר? וכן אפי' אליבא דידן דפסקינן דיוה"כ בעי תשובה, מ"מ הרי פסק הרמב"ם (בפ"א מה' תשובה הל' ב') "שעיר המשתלח מכפר על כל עבירות שבתורה... והוא שעשה תשובה, אבל לא עשה תשובה אין השעיר מכפר אלא על הקלות... מצוות ל"ת ומ"ע שאין בהם כרת הם הקלות". ושם (בהל' ד') מזכיר הרמב"ם גדר "עצמו של יום מכפר", ועיין כ"מ דהיי' עם התשובה דהרי לא פסקינן כרבי (ובוה"ז דאין שעיר המשתלח, נצרכת תשובה אפי' על הקלות; עיי"ש בל' הרמב"ם). וצריך להבין מהו גדר הכפרה בלי תשובה, הרי כטובל ושרץ בידו? ותו, מה נוסף בגדר "עצמו של יום" לאחר שכבר שב?

והנה שמעתי בשם הגרי"צ בלאזר זצ"ל, שהאדם יכול לדעת אם זכה לסליחה ומחילה ביוה"כ או לא זכה ח"ו. הרי אמרו ז"ל (יומא לט.) "עבירה מטממת לבו של אדם", וא"כ, אם תסור העבירה הרי בהכרח יסור גם טמטום הלב של העבירה. ולפ"ז הרי יראה האדם בעצמו לב זך בלי טמטום, לאות שנמחלו עוונותיו; ואם ח"ו מצב לבבו הוא כדאשתקד, עומד בטמטומו, — הרי ברור שלא נמחלו לו עוונותיו* ולפ"ז צע"ג, האם אליבא דרבי יסור לגמרי, לאחר יוה"כ, טמטום הלב של כל או"א מישראל, אפי' לא הרהר בתשובה כלל? והרי נראה בחוש שאינו כן!

You can tell
if you received
סליחה ומחילה
on יוה"כ —
if you see feel
that the טמטום
has been removed

* אין קושי
למחילת
או"א

ולעומת זה מצינו בהיפך, גדולי הדורות ז"ל של החסידים, היו מלמדים לכל (אפי' לפשוטים), לשמוח במוצאי יוה"כ, משום כפרת העוונות. וצ"ע, מה שייך לשמוח על הכפרה, כשמרגישים עדיין את טמטום הלב? הרי הטמטום מעיד כי עדיין החטאים קימים הם?